

Smittevernveileder

for bade- og
svømmeanlegg

Utarbeidet av:

SIAT – Senter for
idrettsanlegg og teknologi

Smittevernveileder for bade- og svømmeanlegg under covid-19-utbruddet 2020

Innhold

Bade- og svømmeanlegg	2
Ansvar	2
Om viruset, sykdommen og utbruddet	3
Smitteforebyggende tiltak.....	3
Renhold	3
Anleggene skal ha forsterket renhold på utsatte områder:.....	4
Gjenåpning av bade- og svømmeanlegg	4
Fase 1.....	4
Fase 2.....	5
Fase 3.....	6
Risikoutsatte grupper	6
Sjekkliste for godt smittevern	8

Bade- og svømmeanlegg

Bade- og svømmeanlegg ble pålagt å stenge 12. mars 2020 som følge av covid-19-forskriften § 14 (<https://lovdata.no/forskrift/2020-03-27-470>)

Ved en mulig gjenåpning av bade- og svømmeanlegg er det overordnede målet å forhindre smittespredning og uønskede hendelser ved å iverksette ekstraordinære smittevernstiltak for besøkende og de ansatte.

Det vil alltid være en risiko for smitte og at det kan oppstå smittetilfeller selv om det er utøvd godt smittevern. Smitteforebyggende tiltak gjøres for å redusere risikoen. Denne veilederen skal gi innsikt i og råd om hvordan bade- og svømmeanlegg kan organisere driften samtidig som smittevern ivaretas på en forsvarlig måte.

Det henvises for øvrig til Forskrift for badeanlegg, bassengbad og badstu m.v. ([FOR-1996-06-13-592](https://lovdata.no/forskrift/1996-06-13-592)) og gjeldende krav til sirkulasjon og vannkvalitet, samt Norm for sikkerhet, utarbeidet av BAD, PARK OG IDRETT og badelandene.no (<https://badparkidrett.no/wp-content/uploads/2020/05/0503-Norm-for-sikkerhet.pdf>).

Denne veilederen er utarbeidet etter mal fra Folkehelseinstituttet publisert 28. april 2020.

Ansvar

Eier av bade- og svømmeanlegget er selv ansvarlig for at drift skjer i samsvar med gjeldende lover og regelverk. Ledelsen er ansvarlig for å sikre en forsvarlig drift som tar hensyn til smittevern, og plassere ansvar for ulike oppgaver i forbindelse med smittevernrådene.

Ledelsen må sørge for nødvendig opplæring og informasjon til ansatte og besøkende. Planer for smittevern må tilpasses lokale forhold etter råd gitt i denne veilederen. Pandemien kan bli langvarig, og det vil være behov for å opprettholde ulike tjenester og funksjoner i samfunnet samtidig med at smittevernhensyn tas. Ulike faser av pandemien og ulik smittespredning i landet vil kunne kreve tilpassede tiltak.

Informasjonsmateriell og plakater om covid-19 finnes på Helsedirektoratets nettsider: <https://www.helsedirektoratet.no/tema/beredskap-og-krisehandtering/koronavirus/plakater-og-informasjonsmateriell>

Alle bør utøve godt smittevern under covid-19-utbruddet. Det betyr at de tre hovedprinsippene for smittevern som beskrevet i denne veilederen, må overholdes både i og utenfor tjenesten. Et godt samarbeid mellom ansatte, besøkende eller andre som er knyttet til bade- og svømmeanlegget må opprettholdes.

Se også covid-19-forskriften og tilhørende beslutninger og veiledning her: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2020-03-27-470>
<https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/koronavirus>

Informasjon om covid-19 og tiltak i arbeidslivet fra Arbeidstilsynet: <https://www.arbeidstilsynet.no/tema/biologiske-faktorer/coronavirus-tiltak-i-arbeidslivet-mot-smitte/>

Om viruset, sykdommen og utbruddet

Det vises til www.fhi.no for oppdatert og utfyllende informasjon om dette.

Smitteforebyggende tiltak

Det gjøres mange tiltak i alle deler av samfunnet som til sammen begrenser smittespredningen. Det er viktig å bruke tiltak som er tilpasset ulike situasjoner.

Formålet med rådene er å redusere risiko for smitte med covid-19.

De tre grunnpilarene for å bremse smittespredning er:

1. Syke personer skal ikke være fysisk til stede
2. God hygiene
3. Redusert kontakt mellom personer

Det aller viktigste smitteverntiltaket er at syke personer holder seg hjemme. Hostehygiene og avstand er avgjørende for å begrense dråpesmitte, mens håndhygiene, og spesielt unngå å ta seg i ansiktet med urene hender, er viktig for å hindre kontaktsmitte. Økt fysisk avstand mellom mennesker reduserer muligheten for smitte, også før symptomer på sykdom oppstår.

Covid-19 smitter hovedsakelig via dråpe- og kontaktsmitte. Virusets spres i størst grad ved hoste- og nysing – og mindre ved normal tale/snakking. Det er per i dag ikke grunnlag for generell bruk av munnbind hos friske personer. Ikke-medisinske munnbind/ansiktsmasker kan benyttes av personer som blir syke når det ikke er mulig å holde 1-2 meters avstand til andre før de rekker å komme seg hjem.

Det er ikke vist at det nye koronaviruset smitter via mat, drikke eller vann.

Til tross for godt gjennomførte tiltak, kan likevel tilfeller av covid-19 og andre infeksjoner oppstå. Dersom smitteverntiltak som foreslått her er gjennomført, vil smittespredningen likevel bli begrenset. Tiltakene i teksten nedenfor er en beskrivelse av smitteverntiltak som kan bidra til å redusere smitterisiko til et minimum.

Renhold

Bade- og svømmeanlegg har i tråd med gjeldende Forskrift for badeanlegg, bassengbad, badstu mv ([FOR-1996-06-13-592](http://lovdata.no/dokument/SISLR/LST/1996-06-13-592)) allerede svært strenge krav til renhold og hygienetiltak for å opprettholde normal drift.

I lys av situasjonen vil det være nødvendig å gjennomgå rutiner og lokale renholdsplaner, og lage tilpasninger (organisering, ansvar og ressursbehov). Utsatte områder (se nedenfor) skal ha forsterket renhold. Det er ikke nødvendig å bruke ekstra beskyttelsesutstyr, annet enn det som er påbudt vedr behandling av kjemikalier, renholdsmidler etc. Håndvask etter at rengjøring er utført er påbudt, også hvis man har brukt hansker under rengjøringen.

Det er ikke nødvendig å bruke desinfeksjon rutinemessig. Hvis desinfeksjon likevel brukes, må synlig skitt først tørkes bort med klut eller tørkepapir, ellers virker ikke desinfeksjonsmiddelet. Aktuelle desinfeksjonsmidler er alkoholbasert desinfeksjon og klorin.

Anleggene skal ha forsterket renhold på utsatte områder:

- Det skal være forsterket renhold spesielt på berøringspunkter og overflater (dørhåndtak, trappegelendre, toalettseter, kraner, dispensere, benker, garderobeskap m.v.). Kontaktflater som berøres ofte bør rengjøres hyppig avhengig av antall personer og kontakthypighet.
- Toaletter og vaskeservanter må rengjøres minimum xxx g per dag, basert på intern risikovurdering. Tørk over flater som toalettsete og kran på servanten regelmessig, avhengig av hvor hyppig det er i bruk.
- Engangs papirhåndklær eller automatiske håndtørkere og såpe skal være tilgjengelig, og man må sørge for at søppel tømmes regelmessig.
- Gangsoner i bade- og svømmeanlegget spyles/vaskes xxx daglig, basert på intern risikovurdering.
- Være ekstra oppmerksomme på renhold på kjøkken/spiserom.
- Spisebord i kantine/ kjøkken vaskes med vann og såpe etter bruk.
- Ev. utstyr som brukes av flere i tjenesten (f.eks. nettbrett, berøringsskjermer, tastatur, leker osv.) rengjøres etter bruk.

Gjenåpning av bade- og svømmeanlegg

Ved en gjenåpning av bade- og svømmeanlegg vil smitteverntiltak gjelde besøkende og følgende ansatte:

- Resepsjon/publikumsmottak
- Badevakter
- Teknisk personale
- Administrasjon

Antall ansatte på jobb vil være avhengig av type og størrelse på anlegget, og anleggets egen risikovurdering av behov for personale slik at man kan oppfylle krav som stilles til smitteverntiltak.

Prioriterte områder, i tillegg til sikkerhet for de badende, vil være renhold og vakhold i garderober.

Det vil være flere smitterisiki forbundet med ulike typer aktivitet, og de påfølgende avsnittene omhandler disse. Hvert enkelt anlegg må selv utarbeide tiltak basert på denne veileder, og ut ifra anleggets størrelse og type.

Det anbefales en 3-faset plan for gjenåpning av bade- og svømmeanlegg.

Fase 1

I perioden vi er inne i nå, med utstrakt sosial distansering:

- Fra og med 1. juni gis det anledning til å åpne bade- og svømmeanlegg for organisert svømming og skolesvømming.

- Med organisert svømming menes all aktivitet med en ansvarlig arrangør (skole eller forening/lag osv.) som driver en form for svømmeopplæring, svømmetrening, kurs samt konkurransesvømming i regi av svømmeklubber (www.fhi.no).
- Bassengdrifter skal sørge for at antall besøkende (inkl. nødvendige følgepersoner/assistenter/lærere/trenere) til enhver tid ikke overstiger det antallet som maks tillates i hht. nasjonale retningslinjer om avstand mellom personer. Det presiseres at denne vurderingen må foretas ut ifra det enkelte anleggs utforming, størrelse, garderobefasiliteter, antall bassengområder, behov for tilsyn etc.
- Tilgang til tribuner, stoler, benker og fellesarealer begrenses i hht. nasjonale retningslinjer om avstand mellom personer.
- Ved inngangspartiet skal følgende tiltak iverksettes:
  - o Behov for plexiglasskjermer foran resepsjon vurderes (der det ikke er luke fra før). Denne skal følge gjeldende retningslinjer.
  - o Avstandsmarkeringer på gulv, kjent fra varehandel etc. skal sørge for minimum 1 m mellom personer i køen, og bør fortrinnsvis plasseres med 2 m mellom hver.
- Avstandsmarkeringer i anlegget for øvrig:
  - o Dusjoner, kø-områder før vannrutsjebaner og stupebrett
  - o Det skal vurderes praktiske løsninger (skilt/oppslag) slik at man kan hindre kødannelse, besøkende skal være i stand til å følge reglene.
- Dusjer og garderober skal benyttes, og antall personer i garderober og dusjer skal til enhver tid kunne overholde nasjonale retningslinjer i hht avstand mellom personer. For eksempel kan annethvert skap og annenhver dusj være avlåst dersom avstanden mellom dem er under 1 meter.
- Stellebenker bør vaskes med såpe og vann mellom hver bruker, og det må være tilstrekkelig avstand mellom stelleplasser (minimum 1 meter).
- Personalet har et særskilt ansvar for å sørge for at smitteverntiltakene blir overholdt, og skal gripe inn tidlig, for å påse at badegjester følger kravene.
- Ved organisert svømming og skolesvømming gjelder i tillegg følgende:
  - o De til enhver tid gjeldende veiledere for organisert svømming og skolesvømming fra FHI skal følges.
  - o De til enhver tid gjeldende reglene om avstand i hht. nasjonale retningslinjer skal følges.
- Ved bruk av utstyr/redningsdukker o.l. ved livredningskurs bør man desinfisere/vaske hendene før og etter bruk av dette utstyret.
- Utlån av øvrig utstyr bør begrenses, og skal vaskes/desinfiseres etter bruk.

Fase 2

Ved videre lettelse av restriksjoner:

- Gjelder fra 15. juni.
- Tiltak beskrevet i Fase 1, vedrørende inngangsparti, tilgang til garderober og dusjområder, fellesarealer og tribuner gjelder fortsatt.
- Bade- og svømmeanlegg kan nå åpnes for publikum.

- Maks antall besøkende skal være i tråd med nasjonale retningslinjer, og vurderes ut ifra det enkelte anleggs utforming, størrelse, garderobefasiliteter, antall bassengområder, behov for tilsyn etc.
- Anleggene skal til enhver tid legge til rette for trygt besøk. Ett av tiltakene kan være å begrense badetiden for den besøkende.
- Dersom avstandsbegrensningene ikke kan overholdes i enkelte områder, skal disse fortsatt holdes stengt.
- Stoler/Liggestoler i anleggene skal plasseres i hht. nasjonale retningslinjer om avstander mellom personer.
- Boblebad og badstuer som ikke kan overholde nasjonale retningslinjer om avstand mellom personer, bør holdes stengt.
- Badstuen bør være ferdig oppvarmet før bruk. Det bør være minimum 1 meter mellom hver person, og det bør oppfordres til håndvask/desinfeksjon før og etter besøk i badstuen. Besøkende bør sitte på eget håndkle i badstuen. Rengjøring av benker/overflater/håndtak skal utføres regelmessig med såpe og vann. Regelmessig renhold av overflater med vanlige rengjøringsmidler er viktig. Der hvor det har forekommet søl med kroppsvæsker vil det være behov for punktdesinfeksjon med klor.
- Badestamper kan tillates brukt av én person eller «en husholdning/familie» av gangen dersom man tapper ut badevannet og tar rengjøring av badestampen mellom hver gang den er i bruk. I boblebad bør det tillates kun én person om gangen, dersom det ikke er mulig å oppnå minimum 1 m mellom de badende.
- Arrangementer kan gjennomføres i hht. nasjonale retningslinjer for avstand mellom personer.
- Anlegg som har spisetilbud, kafé, kiosk, skal oppfylle de til enhver tid gjeldende krav til spisesteder som gjelder i kommunen.

Fase 3

Normal drift, når nasjonale retningslinjer tillater dette.

Risikoutsatte grupper

For oppdatert informasjon om personer som kan ha høyere risiko for covid-19, se Folkehelseinstituttets nettsider:

<https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/fakta/risikogrupper/?term=&h=1>

For besøkende i risikoutsatte grupper, som skal bruke bade- og svømmeanlegget for rehabilitering, behandling etc. gjelder spesielle tiltak. Følgende kan være eksempler, og skal vurderes lokalt av det enkelte anlegg basert på risikovurdering.

- Personer tilhørende risikoutsatte grupper skal ta nødvendige forholdsregler i tråd med nasjonale anbefalinger: <https://helsenorge.no/koronavirus/risikogrupper>
- De bør ikke oppsøke anlegg med mange besøkende.
- Handicapgarderober kan benyttes, kun en i garderobe om gangen (m/assistent)
- Eget rehabiliteringsbasseng benyttes.

- Skal sluses inn forbi eventuell kø/sikres køfri inngang.
- Dersom ikke eget basseng er tilgjengelig, skal behandling foregå utenfor anleggets åpningstider.
- Det kan vurderes egne treningstider for eldre, for å unngå smittefare.

Sjekkliste for godt smittevern

Tiltak	Merknad
Ledelsens overordnede ansvar	
Opplæring av ansatte og andre ved at de gjøres kjent med innholdet i denne veilederen	
Informasjon til brukere om nye rutiner	
Lage plan for hygienetiltak og renhold	
Vurdere å lage plan for alternerende oppmøtetid/ hjemmekontor	
Opprette dialog med eventuelle ansatte, brukere eller andre som er i risikogruppe og som kan ha behov for tilrettelegging	
Syke personer skal ikke møte i tjenestene	
Syke personer skal holde seg hjemme, selv ved milde symptomer.	
Tjenestestedet skal forlates dersom ansatte eller brukere blir syke.	
God hygiene	
Sikre at det er nok såpe og tørkepapir tilgjengelig ved alle håndvaskstasjoner og toaletter	
Henge opp plakater om håndvaskrutiner og hostehygiene	
Vask hendene ofte og grundig (bruk ev. hånddesinfeksjon)	
Host og nys i papirlommetørkle eller i albukroken	
Plan for renhold inkludert hyppighet og metode	
Forsterke renholdet på utsatte områder som berøres hyppig (dørhåndtak, gelendre, bordplater, osv.)	
Plassere alkoholbasert desinfeksjon der ikke håndvask er tilgjengelig	
Redusert kontakt mellom personer	
Tilstreb 2 meters avstand mellom personer. Hvis dette ikke er mulig, bør 1 meter overholdes.	
Plan for å holde avstand i fellesarealer som garderober, venterom, toaletter og på vei inn og ut av lokalene	
Eventuelt introdusere merking på gulv for å sikre avstand i områder der det kan oppstå trengsel	
Begrens antall tilstedeværende personer til kun nødvendige personer. Ledsagere til tjenesten begrenses der det er mulig eller hensiktsmessig	
Vurdere bruk av rom i forhold til antall personer, ta i bruk større lokaler hvis mulig	
Ev. ulik oppmøtetid/ kombinasjon digitale møter/ hjemmekontor og fysisk oppmøte	
Plan for avstand mellom personer og hygienetiltak ved måltider/i kantine	

